

.....
MILJØMINISTERIET

Departementet

PRESSEMEDDELELSE

Den 18. januar 2007

Ny grøn Fingerplan sikrer bæredygtig vækst i hovedstadsområdet

Miljøminister Connie Hedegaard har i dag fremlagt regeringens Forslag til Fingerplan 2007. Regeringens vision er et stærkt hovedstadsområde med en bæredygtig balance mellem byudviklingen og den trafikale infrastruktur, især den kollektive trafik, og mellem byudviklingen og de grønne kiler og de regionale friluftsområder. Fingerplanen skaber de nødvendige og bindende rammer for at visionen kan realiseres, så hovedstadsområdet i fremtiden vil have en endnu grønnere profil end i dag.

"Visionen i Fingerplanen er at få vækst, miljø og infrastruktur til at hænge bedre sammen i fremtiden. Fingerplanen understreger, at regeringen ønsker en hovedstad med en stærk grøn profil uden spredt bebyggelse i det åbne land. En hovedstad hvor der er forskel på land og by, hvor luftforureningen og CO₂ – udslip fra trafikken begrænses og en hovedstad, hvor de grønne kiler er endnu bedre beskyttet end i dag, så der fortsat vil være masser af natur, landskaber og rekreative udfoldelsesmuligheder tæt på byen. Hovedstaden skal fungere som lokomotiv for resten af landet. Fingerplanen handler om hovedstadsområdets udvikling og indretning, og har derfor stor betydning for de omkring 2 millioner mennesker, som dagligt bor og færdes i området, ja faktisk for hele landets befolkning", siger Connie Hedegaard.

Forslaget til Fingerplan 2007 bygger videre på tankegangen fra den oprindelige Fingerplan helt tilbage fra 1947, som har skabt grundlaget for hovedstadsområdets udvikling. Fingerplanen er internationalt berømt og en del af den danske kulturkanon.

Fingerplan 2007 er et landsplandirektiv for hovedstadsområdets planlægning og den bygger videre på Regeringens Landsplanredegørelse fra 2006. Fingerplanen udgør et bindende grundlag for de 34 hovedstadskommunernes planlægning for byudvikling og helt centralt beskytter Fingerplanen de grønne kiler mod byudvikling. Den omfatter hele Storkøbenhavn og det nordøstsjællandiske område fra Stevns i syd, Lejre i vest og Gribskov mod nord. Fingerplanen understøtter byomdannelse og genbrug af nedslidte eller forladte by- og erhvervsområder. Den fastlægger, at storbyområdets vækst skal ske ved genbrug af byområder og ny byudvikling inden for den såkaldte fingerby, som omfatter København, de nære forstæder og byfingrene ud mod de fem købstæder: Helsingør, Hillerød, Frederikssund, Roskilde og Køge, samt de to mindre byfingre mod Farum og Ørestad.

"Fingerplanen er både en bindende ramme og en hjælp til kommunerne. Den yder hjælp til at skabe sammenhæng på tværs af kommunegrænserne og til en fornuftig byudvikling i tæt sammenhæng med den trafikale infrastruktur og trafikale betjening. Den er en hjælp til, at grønne kiler og rekreative friluftsområder udvikles sammen med byen. Med kommunalreformen får kommunerne hovedansvaret for den fysiske planlægning af både by og land. Det gælder også i hovedstadsområdet, som fungerer som ét sammenhængende byområde. Jeg er sikker på, at kommunerne sammen forstår at løfte denne opgave, og også hver for sig påtager sig et regionalt ansvar til at se ud over egne kommunegrænser. Fingerplan 2007 er min hjælp til, at kommunerne kan løfte opgaven, og den sætter nogle bindende rammer for udviklingen", siger miljøminister Connie Hedegaard.

Blandt nyhederne i Fingerplanen er en justering i udformningen af princippet om, at store kontorarbejdspladser over 1500 etagemeter og andre store rejsemål skal ligge indenfor gangafstande på 600 m fra en station. En anden nyhed er, at kommunerne får mulighed for at afrunde og færdigudbygge de ydre dele af byfingrene ud mod de fem købstæder.

"Det geniale ved princippet om stationsnær lokalisering er, at det går til roden af de trafikale problemer ved at lokalisere rejsemålene hensigtsmæssigt ud fra et miljøperspektiv. Det giver bedre valgmuligheder mellem transportformerne og gavner miljøet: både hvad angår støj og luftforurening og udledning af CO₂. Også udbygningen af byfingrene giver miljømæssig mening – idet vi dermed undgår spredt bebyggelse i det åbne land, og udvikler et storbyområde, hvor der er klar forskel på land og by." siger miljøminister Connie Hedegaard.

Fingerplan 2007 erstatter dele af Regionplan 2005, som det nu nedlagte Hovedstadens Udviklingsråd udarbejdede, og som har retsvirkning, som var det et landsplan-direktiv, indtil kommunerne har vedtaget nye kommuneplaner i 2009.

FAKTA:

Nye store kontorarbejdspladser skal ligge nær stationerne

Det såkaldte stationsnærhedsprincip justeres, så det får konkrete effekter på trafik og miljø. Det gør det, hvis store kontorarbejdspladser over 1500 etagemeter lokaliseres inden for gangafstande på 600 m fra station. Undersøgelser viser, at ligger en større kontorarbejdsplads nær en station, er der dobbelt så mange, der benytter kollektiv transport. Det har positiv betydning for alle pendlere, nedbringer trængslen på vejnettet og reducerer miljøbelastningen. Ca. 85 procent af nyopført kontorareal i hovedstadsområdet har de sidste 15 år været på over 1500 etagemeter.

Miljøvurderingen skønner, at Fingerplanens justering af stationsnærhedsprincippet reducerer den daglige bilkørsel i hovedstadsområdet med 1 million kilometer på 30 års sigt. Tilmed i myldretiden. Det betyder en årlig reduktion i transportens udledning af CO₂ på 100.000 t.

Mulighed for at bygge 100.000 nye boliger

Kommunernes nye mulighed for at afrunde og færdigudbygge de ydere dele af byfingrene skaber plads til mange nye boliger i nye byområder. Den konkrete arealdisponering bliver fuldt ud et kommunalt ansvar. Kommunerne kan selv afveje byudviklingsinteresserne med andre arealinteresser i et 4 km bredt bælte omkring jernbanelinierne ud mod de fem købstæder. Tidligere skulle de konkrete arealer udpeges i regionplanen. Et første overslag viser, at det kan give muligheder for at bygge yderligere 100.000 boliger, ud over de 125.000 boliger, som den gældende regionplan allerede giver mulighed for. Det er specielt fingrene mod Frederikssund, Roskilde, Hillerød og Køge at mulighederne eksisterer

Presset på landskabet er særligt stort i et storbyområde som hovedstadsområdet. Når byvæksten koncentrerer sig i byfingre, skåner det landskaberne mod spredt bebyggelse.

Forslaget til Fingerplan 2007 – som er vedlagt – sendes i offentlig høring med frist for høringssvar den 13. april 2007.

Miljøministeren forventer, at Fingerplan 2007 kan vedtages endeligt inden sommerferien og træde i kraft 1. juli 2007. Inden da vil Skov- og Naturstyrelsen holde møder for medlemmerne af kommunalbestyrelserne i hovedstadsområdet og med de kommunale forvaltninger, regionerne og organisationerne. Skov- og Naturstyrelsen vil endvidere behandle høringssvarene som grundlag for ministerens stillingtagen til den endelige Fingerplan 2007.

Vedlagt:

Faktaark 1 om Fingerplanen – inkl. kort.

Faktaark 2 om trafikale effekter af stationær lokalisering af kontorarbejdsplader.

Faktaark 3 over den videre proces.

Yderligere oplysninger:

Kontorchef Kirsten Vintersborg, Skov- og Naturstyrelsen, tlf. 39 47 26 51

Journalist Thomas Hag, Departementet, tlf. 33 92 59 90

FAKTAARK 1

Januar 2007

Forslag til Fingerplan 2007 – indhold i hovedtræk

Fingerplanen indeholder nogle overordnede principper, som er bindende for kommunernes planlægning af byudvikling, byomdannelse, grønne kiler, trafik anlæg mv. i hovedstadsområdet.

Fingerplan 2007 yder derigennem hjælp til at skabe sammenhæng i kommunernes planlægning på tværs af kommunegrænserne. Den yder hjælp til en fornuftig byudvikling i tæt sammenhæng med den trafikale infrastruktur og trafikale betjening, og med de rekreative, grønne friluftsområder.

Fingerplanen fastlægger, at:

- **bebyggelsen** skal samles langs med trafikårene ud fra København mod de fem købstæder – Helsingør, Hillerød, Frederikssund, Roskilde og Køge – samt Farum og Ørestad med særlig hensyntagen til mulighederne for god kollektiv trafikbetjening,
- **byudvikling** af regional betydning sker i "håndfladen" og "byfingrene",
- **de grønne kiler** mellem "byfingrene" og på tværs af "byfingrene" friholdes for bymæssig bebyggelse og anvendes til fritidsformål,
- **byudvikling** uden for "fingerbyen" ("håndfladen" og "byfingrene") skal være af lokal karakter.

Fingerplanen fastlægger på kort den konkrete afgrænsning af "håndfladen" (det indre storbyområde), "byfingrene" (det ydre storbyområde), "de grønne kiler" og "det øvrige hovedstadsområde".

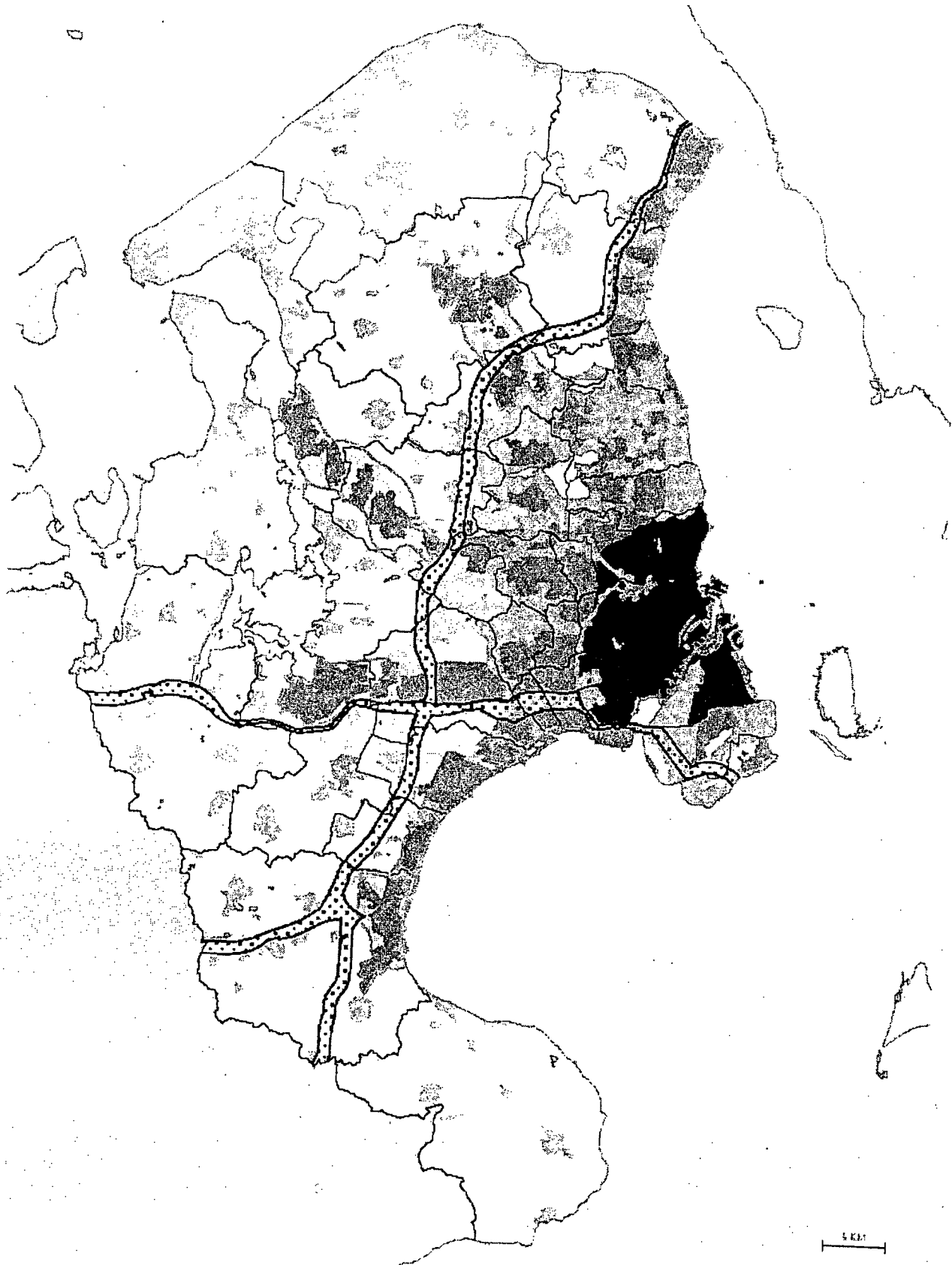
Kommuner kan udlægge nye områder til boliger

Afgrænsningen af de ydre dele af byfingrene sker i form af et 2 km bredt bælte på begge sider omkring jernbanerne ud mod købstæderne. Inden for dette 4 km brede bælte får kommunerne kompetencen til selv at udlægge ny byzone, når de respekterer overordnede interesser. Det skønnes, at skabe plads til 100.000 nye boliger ud over de 125.000 nye boliger, som kan opføres i det allerede udpegede byområde. Fingerplanen inviterer kommunerne til dialog om fremtidig byudvikling af regional karakter, som forudsætter beslutning om forlængelse af "byfingrene", så byudvikling og trafik betjening følges ad.

Stationsnær lokalisering

Fingerplanen omformer princippet om stationsnær lokalisering, så det får effekt på trafikbilledet. Større kontorbyggerier over 1.500 etagemeter skal fortrinsvis lokaliseres inden for gangafstande på 600 m fra station. Lokaliseringen af de mange mindre og mellemstore kontorbyggerier bliver en kommunal kompetence. Fingerplanen styrer dermed alene de få store byggerier, som til gengæld vejer tungt, når det gælder trafik og miljø.

Miljøvurderingen viser en reduktion af bilkørslen på samlet 1 mio. kilometer på 30 års sigt i forhold til en situation med en udformning af stationsnærhedspolitikken som i HUR's Regionplan 2005. Dermed reduceres transportens CO₂-udslip med 100.000 t pr. år.

Hovedstadsområdet

	DET INDERE STORBYOMRÅDE (KERNEN)		GRØNNE KILER (NØRE KILER OG KYSTJØLER)		DET ØVRIGE HOVEDSTADSOMRÅDE (SOMMERHUSOMRÅDE)
	DET YDRE STORBYOMRÅDE (GRØNNE KILER)		GRØNNE KILER (YDRE KILER)		DET ØVRIGE HOVEDSTADSOMRÅDE (LANDOMRÅDE)
	DET YDRE STORBYOMRÅDE (LANDOMRÅDE)		DET ØVRIGE HOVEDSTADSOMRÅDE (BYOMRÅDE)		TRANSPORTKORRIDOR
					LUFTHAVN

5 km

FAKTAARK 2

Januar 2007

Forslag til Fingerplan 2007 – trafikale effekter

Tilsammen og over tid påvirker stationsnær lokalisering det samlede trafikbillede og trængslen i hovedstadsområdet. Miljøvurderingen viser en reduktion af bilkørslen på 250.000 km pr. dag efter 12 år og 1 mio. kilometer efter 30 år i forhold til en situation med en udformning af stationsnærhedspolitikken som i HUR's Regionplan 2005.

Det svarer til bortfald af 4 gange al myldretidstrafikken på Motorringvej III om morgenen mellem kl. 7 og kl. 9.

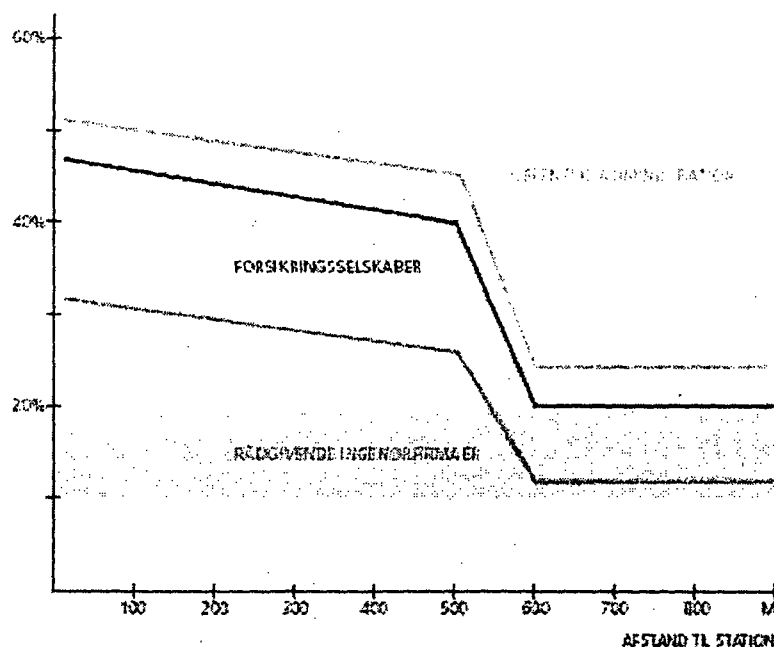
Dermed reduceres transportens CO₂-udslip med 100.000 t pr. år.

Undersøgelser viser, at stationsnær lokalisering af kontorarbejdspladser op til 500 – 600 m fra en station indebærer:

- En fordobling af andelen af ansatte som dagligt benytter kollektiv transport. Andelen afhænger af virksomhedstypen, som vist på figuren nedenfor.
- 10 km mindre bilkørsel pr. ansat pr. dag.

Jo tættere på stationen, jo større effekt. Effekten aftager svagt frem til 500 – 600 m fra stationen, hvorefter effekten ophører.

ANDEL ANSATTE SOM BENYTTET KOLLEKTIV TRANSPORT TIL OG FRA KONTORARBEJDSPLADSER

FAKTAARK 3

Januar 2007

Forslag til Fingerplan 2007 – den videre proces

Forslag til Fingerplan 2007 – landsplandirektiv for hovedstadsområdets planlægning - sendes i offentlig høring fra den 18. januar til 13. april 2007.

Høringsperioden

Kommunerne – og andre interesserede - har mulighed for at fremkomme med bemærkninger til forslaget frem til ugen efter Påske.

Den forlængede høringsfrist – 13 uger i stedet for de lovfæstede 8 uger – skyldes hensynet til de nye kommuners politiske behandling af forslaget.

Skov- og Naturstyrelsen holder i høringsperioden en række møder: i februar "gå-hjem-møder" målrettet medlemmer af kommunalbestyrelserne og møder i 8 kommunegrupper med de 34 kommuners forvaltninger, i marts et møde med Region Hovedstaden og Region Sjælland, og møder med organisationerne (DN, Friluftsrådet, DI, aktører på ejendomsmarkedene, Byplanlaboratoriet mv.).

Skov- og Naturstyrelsen udarbejder i april og maj et høringsnotat på baggrund af de indkomne høringssvar med indstilling til miljøministeren om evt. ændringer i forslaget.

Vedtagelse, administration og videreudvikling af Fingerplanen

Miljøministeren forventer, at kunne fastlægge den endelige Fingerplan 2007 - landsplandirektiv for hovedstadsområdets planlægning - således at Fingerplanen kan træde i kraft 1. juli 2007.

Fingerplan 2007 vil herefter udgøre en ramme for kommunernes planlægning af byudvikling, byomdannelse, lokalisering, rekreative friluftsområder mv.

Miljøcenter Roskilde (Miljøministeriet) har til opgave at føre tilsyn med, at kommune- og lokalplaner er i overensstemmelse med Fingerplan 2007.

Skov- og Naturstyrelsen har til opgave i dialog med kommunerne at skabe grundlag for, at ministeren kan videreudvikle Fingerplanen i takt med kommunale, statslige og samfundsmæssige behov.

Hvad gælder frem til vedtagelsen?

Frem til Fingerplan 2007 træder i kraft, gælder HUR's Regionplan 2005, som ramme for kommunernes planlægning. Regionplanen har indtil da retsvirkning, som var den et landsplandirektiv.

Når Fingerplanen er trådt i kraft, erstatter den de ca. 60 retningslinier i HUR's Regionplan 2005, som vedrører byudvikling, lokalisering, rekreative friluftsområder mv. De resterende ca. 190 retningslinier i Regionplan 2005 vedrørende det åbne land, natur, landskab, vand, miljø mv. ophæves, når kommunerne i 2009 har vedtaget deres første nye kommuneplan efter kommunalreformen.

Som med Fingerplan 2007 fører Miljøcenter Roskilde tilsyn med, at lokal- og kommuneplaner er i overensstemmelse med retningslinierne i HUR's Regionplan 2005 frem til de ophæves.